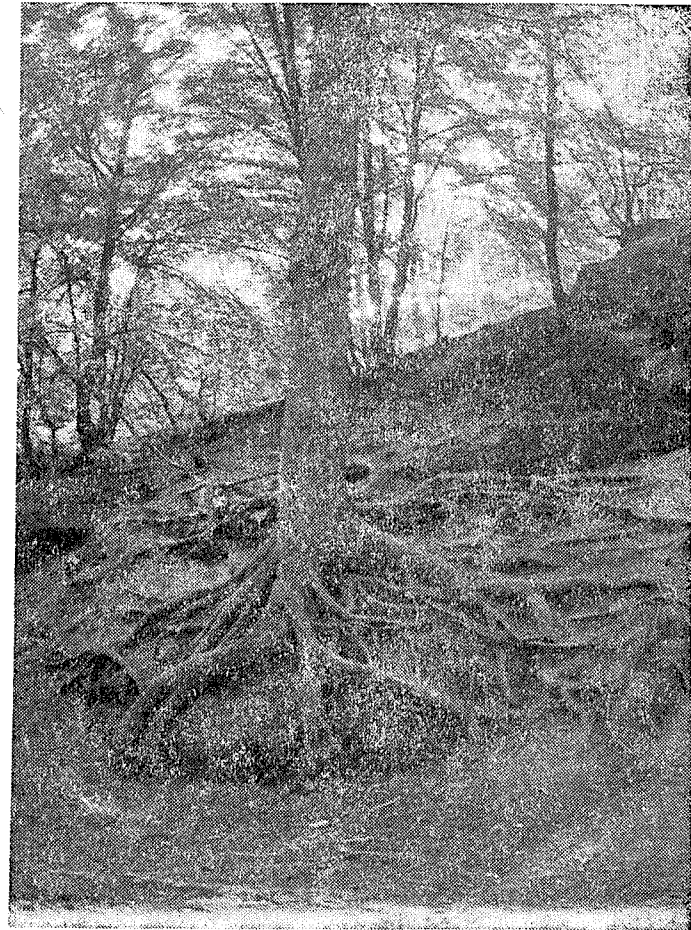

Městská knihovna
Zápotockého 102
332 01 Aš, n. B.

Z P R A V O D A J

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Fotografie Tomáše Čajky

LISTOPAD 1989

Ročník XXXI.

Připomínáme si . . .

4. 11. 1899 před 90 lety se narodil v Hranicích **František Slíž**, akademický malíř, figuralista a portrétista, profesor figurální malby na státní grafické škole a na vyšší umělecko-průmyslové škole v Praze; zemřel 18. 1. 1979 v Praze
5. 11. 1939 před 50 lety byl zahájen provoz v nové budově nynější hranické nemocnice
19. 11. 1909 před 80 lety se narodil **dr. ing. Slavoj Svoboda**, vzorný učitel, profesor střední lesnické školy v Hranicích a čestný předseda Sdružení absolventů školy, na které vyučoval v letech 1946—70 odborným předmětům lesnické stavby a geodezie; věnoval se též tělovýchovnému hnutí v Hranicích, zejména rozvoji lyžařského oddílu. Je autorem několika odborných středoškolských učebnic, mnoha článků s lesnickou i se sportovní tematikou a několika knih povídek. Za bohatou činnost v tělovýchově obdržel mnoho vyznamenání, mezi nimi je i zlatý odznak „Za zásluhy o rozvoj tělovýchovy I. stupně“.
21. 11. 1959 před 30 lety byl slavnostně otevřen kulturní dům n. p. Hranická cementárna a vápenice
24. 11. 1909 před 80 lety se narodil v Hranicích profesor **Peregrin Pešl**, který učil na gymnáziích v Uh. Hradišti, v Chustu na Zakarpatské Ukrajině, v Orlově, v Ostravě, a Val. Meziříčí. Vedle pedagogické práce se věnoval přednáškové činnosti v oboru literatura, podílel se na organizaci STMP, spolupracoval s městskou knihovnou, působil v mužském pěveckém sboru Beseda ve Valašském Meziříčí. Obsáhla je jeho publikační a literární činnost, od roku 1934 se v časopisech a novinách objevovaly jeho články, statě, úvahy i recenze, od roku 1947 to byly pedagogické i metodické statě v „Učitelských novinách“ aj. Za obětavou práci obdržel čestná uznání KNV v Gottwaldově i Ostravě, v roce 1968 mu byl udělen titul „Zasloužilý učitel“. Profesor Pešl je též autorem četných básní, z nichž mnohé zveřejnil i Zpravodaj. Vyvrcholem jeho tvorby je studie „K pramenům poezie Adama Michny z Otradovic“, která byla uveřejněna v Jihočeském sborníku historickém.

Výstava dokumentů k 200. výročí Velké francouzské revoluce a Drahotuše

Na nedávné výstavě k 200. výročí Velké francouzské revoluce v sálech Lobkovického paláce v Praze se mezi archiváliemi objevil též kopiař privilegí a městská pamětní kniha Drahotuš z let 1687—1911. Tato archiválie byla zprvu pro výstavu vybrána jako jediná z celého Severomoravského kraje (později byl ještě dodatečně vybrán dokument ze SOA Opava), protože na foliích 142a—144a zachycuje události na Moravě v prosincových dnech roku 1805 po bitvě u Slavkova. Autor zápisů, rektor tehdejší drahotušské školy Ignác Reger, zaznamenal k r. 1805 události nejen místní, ale i ze širšího okolí. Tak se stalo, že jeho záznamy, jak zjistili již vydavatelé edice Paměti drahotušských kronikářů 1571—1911 dr. B. Indra a dr. A. Turek, „vyrůstají nad rámec místního významu“. V těchto záznamech se tehdy ocitla i zpráva o francouzském vojsku v Kroměříži na základě dopisů, které se tehdy odtud dostaly do Hranic a do Drahotuš. Z této je především patrné, jak pokrokové protifeudální myšlenky revoluce přežívaly ještě i v Napoleonově armádě. Vojáci se totiž dali obsluhovat pány a pro služebnictvo nastala doba odpočinku. Tento pokrokový prvek v chování francouzské armády po bitvě

u Slavkova vedl tudíž k tomu, že kopiař s pamětními záznamy se ocitl na výše uvedené výstavě. Uvedme ještě, že je uložen v depozitáři potštátského archivního pracoviště v Lipníku n. B. a je součástí fondu Archiv města Drahotuš, protože dnešní místní část Hranic bývala kdysi městem. Nebude také pro čtenáře nezajímavé když uvedeme, že tradice drahotušského kronikářství je staletá a základy k ní v r. 1571 položil tehdejší radní písař Jan Podolský. V této staleté tradici je, když odezíráme od časových přestávek, pokračováno vlastně podnes.

Text Regerova zápisu byl letos znovu otištěn ve Sborníku archivních prací č. 1 Bořivojem Indrou na str. 59—61.

Dr. Ivan Krška

820 let od nejstarší zprávy o Hranicích

Listina hlásící se do r. 1169, jíž úřední kníže olomoucký Fridrich daroval rajhradskému klášteru místo, zvané Hranice, byla kdysi pokládána za nejstarší zmínku o Hranicích bez jakýchkoliv pochybností. I když na rozdíl od G. Friedricha, J. Šebánek prokázal, že listina je falzum, které vzniklo o něco později za sporu, jenž nastal počátkem 13. století mezi rajhradským klášterem a premonstrátským klášterem Hradiskem u Olomouce o zmíněný újezd, lze, podle názoru Hosáková, učinit závěr, že kolem r. 1169 byl tento újezd, blíže nevymezený, skutečně rajhradským benediktinům darován. Podle téhož autora také o existenci Hranic jakožti sídliště před koncem 12. století nemusí být pochyb. Ostatně v listině zmiňovaný poustevník Jurik na jehož prosby vévoda Fridrich hranický újezd rajhradskému klášteru daroval, je historická osoba, jejíž úmrtí se vzpomíná ke 4. prosinci 1209 v nekrologiu rajhradského kláštera. A břevnovský opat Jindřich na jehož žádost měla být listina vydána, je k r. 1169 skutečně doložen v bezpečně pravé listině krále Vladislava. Nechybíme proto, když při příležitosti 820 let od první zprávy o Hranicích seznámíme čtenáře Zpravodaje s textem této listiny v českém překladu, protože od jeho prvého otištění ve Zpravodaji uplynulo již dvacet let. Rovněž publikace Hranice—dějiny města, díl I z r. 1969 není také dnes již běžně dostupná. Tehdejší překlad byl také podán v poněkud stručnější formě. Tento příspěvek usiluje tudíž o překlad co nejvěrnější.

Při této příležitosti čtenáře upozorňujeme, že o první překlad vůbec naší listiny z latiny, jíž je psán originál, do češtiny se pokusil již slavný hranický rodák a národní buditel J. H. A. Gallaš (1756—1840), jehož 150. výročí úmrtí vzpomene-me v příštím roce. Učinil tak nejen ve svém rukopisném diplomataři města Hranic, ale i v předmluvě k rukopisnému kancionálu literátského bratrstva v Hranicích z r. 1825, jenž nese název Pěvkyně Syonská. Tu dokonce i oslavil Jurika, jakožto zakladatele Hranic, vzletnou básní. Vzpomeňme tudíž při četbě překladu naší listiny též světlé Gallašovy památky! Závěrem úvodu k textu překladu třeba uvést, že originál listiny je uložen ve Státním oblastním archivu v Brně a to ve fondu Benediktini Rajhrad. Latinský text listiny byl otištěn G. Friedrichem v edici Codex diplomaticus Bohemiae (CDB), díl I pod č. 247.

Ve jménu svaté a nerozdílné Trojice.

Poněvadž veškeré skutky smrtelníků klesají průběhem dob v zapomenutí, rozhodl jsem učinit známo všem v Kristu zbožně žijícím, že já Fridrich (Bedřich), vévoda olomoucké provincie (olomouckého údelu), se schválením svého otce Vladislava, českého krále, daroval jsem rajhradskému kostelu jako věčné věno místo, které se obecně nazývá Hranice.

Jakýsi totiž poustevník, jménem JURIK, životem a mravy hodný následování, jehož také život a mravy následuje důstojná pověst, mně prostřednictvím mé man-

želky Alžběty vyložil, jak daleko samo strašlivé místo z pusté samoty kácením dubů a přípravou polí osídlil. Já pak když jsem téhož poustevníka obojí uvážil, jeho nezištnost a píli, pro větší naději věčné vlasti přidal jsem mu navíc půdu a popluží ve vsi Špičkách s loukami a štěpnicemi. Sahá pak toto místo, které jsem mu odevzdal, od potoka Žabníku až k potoku, který se nazývá Odra. Mimo to na západ poskytl jsem mu širokou libovůli bez omezení, kolik z onoho pralesa chce vymýtit, vlastní rukou ukázejte.

Kterýžto pak skutek když zjistil jeho opat, totiž Jindřich z Břevnova, přistupuje ke mně důtklivě se domáhal, abych s ohledem na božskou náhradu toho, co jsem rajhradskému kostelu slovy udělil, za přítomnosti svého otce zpevnil listinou a pečeti.

Této tedy věci uznal jsem za slušné uvést svědky: královna Judita. Potom následující Fridrich (Bedřich), biskup pražského kostela, Gervasius, kancléř a vyšehradský probošt, Oldřich, pražský probošt, děkan Pavel, Martin, litoměřický probošt, podkancléř Florián, kastelán Florencius, komorník Bohuslav, číšník Zdeslav, jídlonoš Vítek, Hroznata, kastelán z Kladska a více jiných urozených a kanovníků svatého Václava. Z Moravy: biskup Jan, Voliš, kancléř téže provincie (téhož údělu), Tvrdiš, kastelán z Hodonína a více jiných urozených. Stalo se pak toto roku vtělení božího tisícího stého šedesátého devátého, vévodství mého otce roku třicátého, jeho království pak roku jedenáctého, biskupství pak pana Fridricha (Bedřicha), pražského biskupa totiž roku prvního.

Abyste však tak dokonalé darování nebylo někým z následovníků, což at je vzdáleno, svévolným útokem za našeptávání nepřítelů lidského rodu časem nějak napadena, namáhal jsem se tuto listinu vážností pana Fridricha (Bedřicha), pražského biskupa, zároveň i Jana, olomouckého biskupa, pod vazbou zlořečeného prokletí a pod strachem hrozného posledního soudu ověřit pečeti svého otce, jakž jsem od výše vzpomenutého Jindřicha z Břevnova byl požádán.

Dr. Ivan Krška

Frameny:

Pozůstalost J. H. A. Gallaše — diplomatář (uloženo v depozitáři okresního archivu v Lipníku n. B.)

Literátské bratrstvo v Hranicích — kancionál Pěvkyně Syonská (uloženo tamtéž)

Literatura:

L. Hosák, B. Indra, M. Jašková Hranice — dějiny města I, Hranice 1969

Kapitolky z topografie města Hranic

PhDr. Bohumír Indra

DŮM FUSKOVSKÝ čp. 75 NA JIŽNÍ STRANĚ NÁMĚSTÍ vedle restaurace „Kufr“

Jednopatrový řadový městský dům čp. 75 vedle dvojdomu restaurace „Kufr“ na jižní straně Gottwaldova náměstí, zvýšený půdním patrem, uchoval si přes zhoubný požár v r. 1767, který jej zničil do základů, staré jádro někdejšího gotického a renesančního měšťanského domu. V suterénu domu pod zazděným bývalým domovním podloubím je dochován příčný sklep z počátku 16. stol., zaklenutý kamennou lomenou klenbou, na něj navazují dva podélné sklepy, přestavěné po požáru z úzké chodby, spojující přední sklep se zadním sklepem na dvorní straně domu, zaklenutým rovněž kamennou valenou klenbou tvaru vysokého půlkruhu.

Přízemní prostory domu za bývalým domovním podloubím si uchovaly renesanční dispozici mážhausového typu, zadní místností a místností prvního patra byly však po požáru v 2. pol. 18. stol. barokně přestavěny.

Nejstarším držitelem jednoduchého gotického domu, postaveného na parcele, vyměřené za plánovitě výstavby náměstí, ulic a kamenných městských hradeb za Viléma a Jana z Pernštejna, byl v polovině 16. století podle dochovaných městských knih **krejčovský mistr Jan Holý**. Po jeho smrti byl dům se zahradou, patřící k tomu domu, prodán r. 1578 jeho zeti **Tomášovi krejčímu** a to tak, že měl Pavlovi, sirotku Holého vyplatit podíl 200 zl. v ročních domovních splátkách po 6 zl. Protože sirotek brzy zemřel, byly peněžní splátky vydávány jeho matce, vdově **Anně Holé krejčínce** až do r. 1610. V r. 1613 prodala **Dorota Holá, krejčířka**, vdova po Tomáši krejčím, dům zcela zaplacený, se zahradou, ležící za mosty a se vším domovním příslušenstvím za 650 zl. **Janovi Poláčkovi**, synu konšela Matouše Poláčka. Dorota si však vymínila v domě byt do své smrti. Z peněz, které měla na domě, odkázala r. 1618 10 zl. „na pohřební zahradu bratrskou“ (tj. na bratrský hřbitov, založený na předměstí při dnešní Hřbitovní ulici). V r. 1620 přijal z nich Adam Kostka, hospodář bratrského záduší, 4 zlaté, zbytek peněz nebyl již Bratřím vyplacen.

Měšťan **Jan Poláček** z přední zámožné bratrské rodiny Poláčků (později psané Polášek), byl ženatý s Annou, mladou vdovou po bratrském knězi Pavlu Hejtmánkovi, správci bratrského sboru ve Valašském Meziříčí, dcerou hranického měšťana Jana Křenka. Ta mu přivedla do manželství dcerku Zuzanu, kterou Poláček provdal r. 1622, jako otčím nevěsty, za **soukeníka Jakuba Pelikána**, syna měšťana Lorence Jana z Budišova. Příštího roku 1623 prodal mu Poláček svůj dům na náměstí, **renesančně přestavěný**, za 1200 zl. Poláček se r. 1624 jako starší (tj. první) purkmistr města Hranic znovu oženil s Kateřinou, vdovou po pekařském mistru Jakubovi Bystřickém, která odvedla Poláčkovu dceru po manželovi na Horním podloubí (čp. 103, viz ZMHLT 1988/květen). Poláček jej však již r. 1625 prodal za 1000 zl, protože si koupil na náměstí jiný měšťanský dům po Jakubovi Solnickém (čp. 87) s četnými polnostmi za 2100 zl, který pak držel až do své smrti. Poláček, známý z branného odboje města Hranic v letech 1626—1627, byl po opětném dobytí města císařskou armádou r. 1627 jako starší purkmistr města toho roku **odsouzen k trestu smrti stětím, v poslední chvíli před popravou byl však omilostněn** za pokutu 200 dukátů.

Poláčkův zeť Jakub Pelikán koupený dům dlouho nedržel, neboť již r. 1625 byl dům po něm pozůstalý prodán za 1200 zl. **ševcovskému mistru Jakubovi Kavkovi**. Pelikán s manželkou zemřel patrně jako mnoho jiných hranických měšťanů za velkého moru, řádícího ve městě v r. 1624.

Kavka zdědil r. 1632 dům na náměstí (čp. 10) po svém otci ševcovském mistru Davidu Kavkovi se zahrádkou a rolí (viz ZMHLT 1989/červen), proto prodal r. 1633 Poláčkovský šenkovní dům na jižní straně náměstí se zahrádkou, „ležící v Drahotuchu, jdouce k obecnímu stavu“ za 1200 zl. **měšťanu Václavu Jablunkovi**, který jej držel ještě r. 1640. Další zápisy o tomto domě v městských knihách chybí. Až r. 1651 byl dům, poškozený za válečných let 1642—1645 po dobytí a zplundrování města švédskými vojsky, prodán městem **Tomáši koželuhovi** za 900 zl. „Pro zkažení domu“ jak zapsal městský písař, položil jako závdanek jen 20 zl., a ročně měl dům splácet 10 zlatými. Peníze vycházely pak vdově Jablonskému (jinak Jablonkové). Koželuh žil na domě ještě r. 1660. Jeho vdova Judita postoupila r. 1665 šenkovní dům podle poručení svého manžela svému zeti „**zámeckému sládkovi Janu Studničkovi**, který jí měl do konce jejího života splácet v ročních splátkách částku 780 zl.

Studnička však prodal ten dům už r. 1671 za 900 zl paní **Anně, vdově po felčarovi Hansu Gergovi**. Sama hned položila 60 zl a odvedla dům k dalšímu placení svému novému manželovi, **krejčovskému mistru Andreasovi Kuzníkovi**. Kuzník

prodal dům r. 1694 se souhlasem manželky měšťanu **Františku Kučovi** za 900 zl a hotově složený závdanek 160 zl. Ale Kuča po koupi sousedního domu vrátil Kuzníkovi koupený dům v r. 1704 za tutéž cenu, a ten šenkovní dům prodal za 900 zl. **soukeníku Josefu Fešarovi** (vlastně Fischarovi). Fešar učinil r. 1738 narovnáni se svým synem, **soukenickým mistrem Baltazarem Fešarem** (Fischerem) a postoupil mu podle svatebních smluv svůj šenkovní dům za 500 zl. Vymínil si pouze, aby **výmínek, který postavil na dvoře domu**, užíval s manželkou do smrti.

Ze velkého požáru města v r. 1767, který vyšel z chalupy zámečnicka Antonína Beránka čp. 58 na rohu Farní ulice a zachvátil sousední sladovnu a právovárečný dům čp. 77 měšťana Františka Kuče na rohu náměstí, a rozšířil se pak na všechny ostatní domy jižní strany náměstí až po radnici, vyhořel do základů také dům Baltazara Fešara. Dům ležel pak v sutinách až do srpna 1768, kdy „tento měšťanský dům až do gruntu vyhořel“ koupil po zemřelém švagrovi od své sestry Mariany, roz. Fouskové, pozůstalé vdovy po Baltazaru Fešarovi, za 350 zl. rýnských **hranický měšťan Josef Fousek**. Vdova si vymínila v domě „výmínek neb světničku od rynku a chlév pro 2 krávy vystavěti na svůj náklad“ a on se zavázal takovou výminku jí až do smrti zachovati. Fousek dal hned při kupu zapsati dům svému synovi **Jiřímu Fouskovi**, platy se však zavázal platiti za syna.

Josef Fousek vyhořelý **jednopatrový právovárečný měšťanský dům s půdním patrem znovu vystavěl a barokně přestavěl**, zejména všechny pokoje 1. patra s půdním patrem, stropy sklepů zesíleny podezděnými silnými pásy.

Vdova Jiřího Fouska, paní Johana, která se znovu provdala za měšťana Tomáše Bočka, dala r. 1799 dům zapsat Bernardu Fouskovi, svému synovi z prvního manželství, podle otcova testamentu z 22. listopadu 1790 v ceně 1700 zl. jako jeho majetek s podmínkou, že převzal také všechna pasiva, váznoucí na domě. **Soukenický mistr Bernard Fusek** (tak se rodina psala od počátku 19. století) dal r. 1808 svůj šenkovní dům čp. 75 odhadnout přísežnými znalci a ti jej ocenili na 6.600 zl. v bankocetlích, neboli za 3236 zl. 16 kr. vídeňské měny.

Podle popisu domu z r. 1808 byla v přízemí za domovním podloubím jedna velká a jedna menší klenutá obytná světnice, jedna kuchyně a dva prostrané sklepy. V prvním patře byly tři velké světnice, dvě kuchyně a jedna klenutá komora. Na domovním dvoře 1 malá světnice s kuchyní, 1 kravská stáj a studna. Ve čtyřicátých letech bylo úředně připsáno, že k domu patří též právo obecní pastvy dobytka.

R. 1823 prodal soukeník Bernard Fusek svůj šenkovní dům čp. 75 podle uzavřeného kontraktu **velkoobchodníku sukny Antonínu Hanslianovi** za 2.800 zl. konvenční měny. V r. 1850 převzala dům podle odstupní smlouvy jeho manželka **Josefa Hanslianová**. Když v r. 1865 zemřela ve věku 78 let, byl dům, oceněný za 6.500 zl. rakouské měny, zapsán dceři **Marii Hanslianové**, stejné podíly na domě tu však měli i její sourozenci Josef a Karel Hanslianové a sestry Antonie, provdaná Steinbrecherová, Františka provdaná Watzlawiková, Barbora Steinbrecherová a Amálie Kurfürstrová. Kupní smlouvou, uzavřenou v říjnu 1866 Marií Hanslianovou koupil dům za 5.500 zl. rakouské měny **kupec Leopold Scheidl**, syn měšťana z Nové Bystřice v Čechách. Po sňatku s Marií Petschnerovou, dcerou hranického měšťana Františka Petschnera, majitele velkoměšťanského domu čp. 85 na náměstí, bylo jí podle svatebních smluv zapsáno spoluvlastnictví domu. Scheidl dal **zazdít domovní podloubí a zařídil v něm obchod s výkladem a vchodem z náměstí a druhým vchodem do zadní části domu a do bytů v 1. poschodí**. Scheidl byl dobrý kreslíř, což dokládá jeden z jeho akvarelů v městském muzeu, představující sedícího pijana piva. Dům patřil manželům Scheidlovým až do vzniku Československé republiky. Od počátků 20. století měla v přízemí obchod krátkým zbožím Marie Helsnerová, sestra fotografa a akad. malíře Ferdinanda Helsnera, jejíž rodina bydlela v zadní části domu (viz ZMHLT 1988/prosinec).

Počátkem dvacátých let koupila dům **obchodnice Emilie Miková**, která vedla pak i obchod krátkým zbožím v přízemí domu, později patřil dům **Rudolfině Mikové**.

Emilie Miková provedla některé vnitřní úpravy domu a **opatřila dům r. 1927 novou fasádou**. Okna obou pater s nadokeními římsami opatřena po stranách plochým kanelovaným rámováním, okna půdního patra po prolomení střešního slepeného okna, opatřena žaluziemi. Plocha mezi okny obou pater vyplněna ozdobnými štukovými kruhovými terči, šindelová střecha přikryta lepenkou.

Za okupace patřil dům **Bedřichovi Mikovi** a dvěma jeho provdaným sestrám. Nyní jsou majiteli domu **Milada Halenková** a **Anna Nováková**, které však nebydlí v Hranicích

Poslední úpravy domu pro **prodejnou Bižuterie** v přízemí domu byly provedeny v letech 1965 a 1972. Nově upraveny oba vstupy do domu a do obchodu i výkladec vkusnými půlkruhovými záklenky. Od r. 1989 je v přízemí umístěna **prodejná vtroušeného křišťalového skla** z Bardějova na Slovensku.

Dům z 16. století s gotickým jádrem, renesančně přestavěný, v druhé polovině 18. století barokně adaptovaný, je nedílnou součástí velkého náměstí, historického centra města Hranic.

Frameny a literatura:

Furkrechtní, pozemkové a městské knihy a matriky města Hranic.

Evidence nemovitých kulturních památek města Hranic a fotoarchiv Krajského ústavu státní památkové péče a ochrany přírody v Ostravě.

B. Indra, Dům restaurace „Kufr“ na náměstí, spojené dva staré měšťanské domy, ZMHLT 1984/červenec—srpen.

Dům č. 75 na náměstí vedle restaurace „Kufr“.

Foto M. Hlubinková 1988

Zemřelí občané našeho města v měsíci září 1989

Králík Milan, Hranice, Fierlingerova 1285, nar. 17. 1. 1937

Zavadilová Filomena, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 22. 11. 1903

Jaskula Boleslav, Hranice, Sovětské armády 1339, nar. 19. 8. 1911

Hankeová Marie, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 28. 1. 1896

Pavelka Alois, Hranice, Smetanovo nábř. 1093, nar. 21. 7. 1925

Králová Marie, Hranice - Drahotuše, Hranická 238, nar. 16. 8. 1906

Keprda Vilím, Hranice - Velká 39, nar. 9. 6. 1912

Pátek František, Hranice - Drahotuše, Záchalupčí 169, nar. 22. 12. 1911

Dittelová Stanislava, Hranice - Galašova 175, nar. 13. 11. 1925

Dančák Emil, Hranice - Uhřínov 24, nar. 10. 10. 1922

Čest a věčná památka všem zemřelým spoluobčanům!

PROGRAMY SK ROH

Čtvrtek 2. 11., sál LŠU v 19.00 hodin

II. abonentní koncert KPH

z. n. Ivan Kusnjer - baryton
sólista opery ND v Praze

Jan Marcol - klavír

Pátek 3. 11.
sál SK ROH
8.30 a 10 hod.

Akce v systému MaK pro ZŠ
MÍČEK FLÍČEK
představení loutkového divadla „Špalíček“

Čtvrtek 9. 11.
sál SK ROH
18.00 hod.

akce Klubu mladých ?
SÁMO
Satirická komedie, jejíž děj má pramálo společného s pověstí o franckém kupci Sámovi. Ten sice ve hře vystupuje jako vůdce porobeného národa, ale hlavní myšlenka hry spočívá v tom, jak naložit s nabytou mocí, jak vládnout, aby se lidé měli lépe. Hru charakterizují gejíry gagů a slovních hříček. Hraje soubor „Špruše“ KKS Brno.

Pondělí 13. 11.
sál SK ROH
8.30 a 10 hod.

Výchovný koncert v systému MaK pro ZŠ
Melodie a rytmus — základ hudby
účinkují ostravští umělci: J. Fryščák, M. Doležil a J. Sitek.

Středa 15. 11.
sál SK ROH
19.00 hod.

akce Klubu mladých
JAN BURIAN
koncert známého písničkáře

Sobota 18. 11.
sál SK ROH
19.30 hod.

VEČER U CIMBÁLU
taneční večírek, hraje cimbálová muzika
Jana Slaměného z Kyjova

Čtvrtek 23. 11., sál LŠU v 19.00 hodin

III. abonentní koncert KPH

Zasloužilí umělci **Dagmar Šimonková - klavír** a **Miroslav Doležal** v pásmu hudby a poezie „Země, která vlastní je ti...“

Program je sestaven z děl B. Smetany, F. Chopina, J. Seiferta a K. H. Máchy.

Neděle 26. 11.
sál SK ROH
15.00 hod.

Taneční diskotéka
uvádí Vojta Janíček

Středa 29. 11.
17.00 hod.
velký sál

Historie a současnost východoasijských bojových umění
průvodní slovo: Radek Fojtů
ukázky: členové SVABU při SK ROH

Přednášky

Fondělí 6. 11.

ODKAZ REVOLUČNÍCH UDALOSTÍ
z období VŘSR na mincích a papírových platidlech

Fondělí 20. 11.

CESTUJEME PO SOVĚTSKÉM SVAZU
Leningrad a hlavní kulturní památky

Přednášky se konají v klubovně SK ROH na tř. 1. máje
v 19.00 hodin.

Výstava:

12. — 31. 11. **BLANKA LIČMANOVÁ**
výstavní síň vystavuje ilustrační kresby, plastiky a statické loutky
SK ROH denně pod názvem
14.00 — 17.00 hod. **VARIACE**

Videokavárna:

Sobota 4. 11. v sále Klubu mladých od 19.00 do 24.00 hod.
a 18. 11.

Na prosinec připravujeme:

Středa 6. 12. **Perličky z divadelního zákulisí**
sál KM Humorné pásmo skečů, vyprávění a písní o nelehké cestě adepta herectví od přijímacích zkoušek na školu až k „prknům, která znamenají svět“. Hrají členové Státního divadla Brno — Zdeněk Junák, Zdeněk Černín a Drah. Konvalinková.
19.00 hod.

Úterý 12. 12. **Koncert populární hudby**
sál SK ROH **PETR NOVÁK SE SKUPINOU**
19.00 hod.

Změna programů vyhrazena, předprodej vstupenek v kanceláři SK ROH, tel. 28 74!

Pracovně — právní poradna se v měsíci listopadu uskuteční v tyto dny:

16. 11. a 30. 11. v době od 15.00 do 17.00 hod.
Členský průkaz ROH nutno vzít s sebou.

K výstavě Blanky Ličmanové

Výstavní síň Sdruženého klubu ROH umožnila představit veřejnosti díla již několika hranických umělců. Mezi ně patří i Blanka Ličmanová, jejíž výstava bude otevřena 12. listopadu t. r. a potrvá do konce měsíce.

Blanka Ličmanová se narodila 16. 6. 1938 v Hranicích. Již od dětství se projevovale její mnohostranné umělecké nadání. Její zálibou bylo nejen výtvarné umění, ale věnovala se také hudbě, baletu a dramatickému umění. Po maturitě na hranickém gymnáziu studovala na střední osvětové škole v Brně, kde měla první příležitost prohloubit své výtvarné schopnosti u ak. malíře Miroslava Štolfy (tehdy působil pedagogicky na zmíněné škole) a soukromě studovala u ak. malíře J. Najmra.

Po desetileté praxi v různých kulturních zařízeních se rozhodla pro zaměstnání, které ještě více ovlivnilo její umělecký vývoj. Nastoupila jako grafička v tiskárně v Hranicích, která je provozovnou OPS Přerov. Uplatnila zde zkušenosti a dovednosti získané v Brně, ale rozhodla se také pro další studium. Pět let dojížděla na umělecko-průmyslovou školu při SPŠS v Ostravě, kde studovala obor propagační výtvarnictví. Ale hlavně pracovala doma ve svém ateliéru a dnes můžeme říci, že vyrostla ve svéráznou uměleckou osobnost.

Její výtvarné dílo je poznamenáno vztahem k přírodě, hudbě, poezii a tanci. Svět postihuje v jeho proměnnosti a člověka v jeho vývoji. Převládá v něm figurální kresba — ženské tělo —, člověk jako součást přírody. Má širokou škálu výrazových prostředků. Svědčí o tom její experimenty s basreliefovými závěsnými artefakty a její plastické miniatury.

Jako ilustrátorku ji objevil olomoucký básník Alois Rečka, který ji požádal o ilustrace své sbírky „Milostná poezie“. Později opatřila ilustracemi básnickou sbírku J. A. Kalužové — Valašské „Tichým krokem pozdě k ránu“. Jako ilustrátorka zůstává trvale ve spolupráci s Ostravským večerníkem, pro který dosud odevzdala 145 ilustrací k různým básním.

Vystavovat začala v roce 1984 — dvakrát v Olomouci, dvakrát v Ostravě, jednou v Jihlavě. Od roku 1987 trvale spolupracuje s DÍLEM — podnikem Českého fondu výtvarných umění v Praze a jako oblast jí byla přidělena města Olomouc, Šumperk a Přerov. Od té doby byly její práce vystavovány v kolektivních výstavách podniku Dílo — v Olomouci, Přerově a v Hranicích.

Pro samostatnou výstavu v Hranicích, která je v pořadí její jedenáctou, vytvořila a poprvé bude m. j. vystavovat kolekci statických loutek. Děti (a nejen děti) zůstanou nad nimi v úžasu, neboť loutky jim umožní okamžité setkání se známými bytostmi z českých pohádek. Blanka Ličmanová dala výstavě název VARIACE. Návštěvníci si budou moci prohlédnout její ilustrační kresby, plastiky a statické loutky. Přejeme příjemný umělecký zážitek.

Životní jubilea občanů našeho města v měsíci listopadu 1989

75 LET:

Bouchal Antonín, Hranice, Jungmannova 1805
Berka Stanislav, Hranice, Čsl. armády 209
Burianová Ludmila, Hranice, Cementářská 1307
Prokopová Anna, Hranice, Boženy Němcové 1098
Enenklová Anna, Hranice, Jungmannova 1805
Friedl Karel, Hranice, Komenského 1168
Hýžová Marie, Hranice, Rezkova 1668
Bartošková Ludmila, Hranice, Struhlovsko 1411
Grulich Oldřich, Hranice, Čechova 132
Klimková Božena, Hranice, Struhlovsko 1536
Duchoňová Ludmila, Hranice, Jungmannova 1805
Janásek Karel, Hranice, Velká 123

80 LET:

Tomaníková Valerie, Hranice, Jungmannova 1805
Kubešová Květoslava, Hranice, Struhlovsko 1536
Ing. Dr. Svoboda Slavoj, Hranice, Hromůvka 1523
Sebestík Jakub, Hranice, Drahotuše, Hranická 393

85 LET:

Dršťák Otto, Hranice, Jungmannova 1805
Vitonská Marie, Hranice, Jungmannova 1805
Sulovská Marie, Hranice, Drahotuše, Mlýnská 345
Hešnaurová Anna, Hranice, Drahotuše, Záchalupčí 315
Vašínková Marie, Hranice, Středolesí 26

90 a více let:

Stržínková Anežka, Hranice, Jungmannova 1805 — 90 let
Rychlíková Ludmila, Hranice, Hromůvka 1520 — 90 let
Sojka Leopold, Hranice, Máchova 920 — 90 let
Vodičková Marie, Hranice, Jungmannova 1805 — 91 let
Králik František, Hranice, Valšovice 8 — 91 let
Klátílová Marie, Hranice, Jungmannova 1805 — 92 let
Juráňová Karolína, Hranice, Jungmannova 1805 — 94 let

Sbor pro občanské záležitosti rady MěstNV v Hranicích přeje všem jubilantům hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

PROGRAMY KIN

KINO SVĚT

-
31. 10.—3. 11. **Slunce, seno a pár facek**
crazy komedie ze současného venkova. Režie: Z. Troška
Film nevhodný do 12 let
-
4. 11.—6. 11. **Tři muži a nemluvně**
Francouzská komedie. Film nevhodný do 12 let
-
7. 11.—10. 11. **Vázení přátelé, ano ...**
Tragikomedie o hledání smyslu lidského života.
Režie: D. Klein. Film nevhodný do 12 let
-
11. 11.—14. 11. **Copak je to za vojáka**
Komedie z vojenského prostředí. Film nevhodný do 12 let
-
15. 11.—17. 11. **Festival sovětských filmů**
Říkají mi Harlekýn
Pohled na současný život sovětské mládeže
Jeřábi táhnou
Klasický sovětský film, vyznamenaný Velkou cenou na festivalu v Cannes.
Příběh Asji Kljačinové, která milovala, ale nevdala se
Režie Andrej Michalkov-Končalovskij
-
18. 11.—19. 11. **Četa**
Americký film, vyznamenaný Oscary
Režie Oliver Stone. Film nevhodný do 18 let
-
20. 11. v 17.00 **Komisařka**
Film A. Askoldova z roku 1967.
Pouze pro členy Klubu přátel sovětského filmu.
-
20. 11. v 19.30 hod. **Petrolejové lampy**
Představení pro členy Filmového klubu
-
21. 11. — 24. 11. **Ten, kdo mě hlídá**
Krimi-drama USA. Film nevhodný do 15 let
-
25. 11.—27. 11. **Krotitelé duchů**
Film USA. Nevhodný do 12 let
-

28. 11.—1. 12. **Kopytem sem, kopytem tam**
režie V. Chytilová. Film nevhodný do 15 let

Začátky představení jsou v 17.00 a v 19.30 hodin.
Na označené filmy je poskytována sleva 50 %.
Změna programu vyhrazena.

Filmy pro děti každou sobotu v 15.00 hodin

4. 11. **Operace „Houslové pouzdro“**
velký případ malých detektivů — film NDR

11. 11.—14. 11. **Dětský filmový festival**

11. 11. v 15.00 **Tobogan**
Dobrodružné příběhy dětí ze sídliště

12. 11. v 13.00 **Asterix a překvapení pro Césara**
Veselé příběhy hrdinů comicsového seriálu

13. 11. v 15.00 **Pohádka o zamilovaném malíři**

14. 11. v 15.00 **UF—oni jsou tady**
Český film o fantazii a snech malého chlapce

18. 11. **O princezně Jasněnce a létajícím ševci**
Klasická česká pohádka

25. 11. **Malý velký hokejista**
Český film o chlapci s nevšedním talentem pro hokej

Filmy pro mládež každou neděli ve 14.30 hodin

5. 11. **Stříbrná maska**
Dobrodružný příběh — RSR

12. 11. **Mstitel s pišťalkou**
Historický příběh odvážného boje mistrů orientálního zápasu.
Film KLDR.

19. 11. **Vládci světla**
Francouzský sci-fi film

26. 11. **Bezva finta**
Francouzská kriminální komedie, v hlavní roli J. P. Belmondo

Filmy pro školní družiny každé úterý a středu ve 13.30 hodin

31. 10.—1. 11. **O statečném kováři**
Klasická česká pohádka

7.—8. 11. **Cibuláček**
Pásmo kreslených pohádkových příběhů

14.—15. 11. **Měsíc se dvěma zlatáky**
Hudební pohádková komedie RSR

21.—22. 11. **Paolino a jeho zvířátka**

28.—29. 11. **Ledový velikán**
Pásmo pohádkových příběhů — film NDR

KINO DRAHOTUŠE

Středa 1. 11.
19.30 hod. **Panelstory**
Komedie o malých i velkých věcech. Režie: V. Chytilová

Pátek 3. 11.
19.30 hod. **Vlasy**
Slavný americký muzikál z Broadwaye ve filmu režiséra
Neděle 5. 11.
16.30 hod. Miloše Formana.
Pondělí 6. 11.
19.30 hod.

Středa 8. 11.
19.30 hod. **Prokletí domu Hajnů**
Psychologický horror na motivy románu „Neviditelný“

Pátek 10. 11.
19.30 hod. **Horká kaše**
Rockové memento z panelového domu
Pondělí 13. 11.
19.30 hod.

Neděle 12. 11.
16.30 hod. **Zapomenutá melodie pro flétnu**
Satirická komedie o zamilovaném karieristovi.

Středa 15. 11.
19.30 hod. **Pekelný mlýn**
Osud maďarského studenta z období padesátých let

Pátek 17. 11. 19.30 hod.	Jen aby to byla holčička Smutná komedie, jak se dá žít s muži, ale i bez nich.
Neděle 19. 11. 16.30 hod.	Film Itálie a Francie.
Pondělí 20. 11. 19.30 hod.	
Středa 22. 11. 19.30 hod.	Jonáš II, aneb jak je důležité mít Melicharovou Kabaretní pásmo. Malý noční muzikál
Pátek 24. 11. 19.30 hod.	Okno z ložnice Kriminální film USA.
Pondělí 27. 11. 19.30 hod.	Nepřímý svědek na stopě vraždícího maniaka.
Neděle 26. 11. 16.30 hod.	Sladké hry minulého léta Příběh pěti přátel zamilovaných do jedné dívky.
Středa 29. 11. 19.30 hod.	Černá Marie Návrat na scénu rockové hudby. Jugoslávský film
Pátek 1. 12. 19.30 hod.	Zubaté ostří Dramatické vyšetřování rituální vraždy.
Pondělí 4. 12. 19.30 hod.	Kriminální film USA.
Neděle 3. 12. 16.30 hod.	Muž z Honkongu J. P. Belmondo v titulní úloze dobrodružného filmu Francie, Itálie a USA.

Nedělní pohádky pro děti — ve 14.30 hod.

Neděle 5. 11.	Pozor na opičky Pohádkové pásmo malých nezbedníků
Neděle 12. 11.	Přezávky štěstí Veselý příběh jedné noci. A stalo se, po čem toužíváme.
Neděle 19. 11.	... A znovu, jen počkej ! Pásmo příběhů o věčném zápase zajíce a vlka.
Neděle 26. 11.	Na Veliké řece Boj statečných lovců s neviditelným vládcem údolí.

Představení pro družinu — vždy ve středu od 13.30 hod.:

Středa 1. 11.	Boj se devátého syna Pohádka o daleké cestě do říše čaroděje.
Středa 8. 11.	Pohádka o ošklivém káčátku Pohádka podle H. Ch. Andersena.
Středa 15. 11.	Slepý pelikán Příběh o neobvyklém přátelství
Středa 22. 11.	Slavíkův svátek Pásmo kreslených a loutkových pohádek
Středa 29. 11.	Leť, ptáku, leť! O veselých prázdninách, jaké jste ještě nezažili.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplice nad Bečvou. — Vydává Sdružený klub ROH
v Hranicích. — Tisknou MTZ Olomouc, provoz 12, Leninova 21. — Cena Kčs 2,—.
— Tisk povolen ONV Přešov pod č. o 380824388.